

Meerkeuzevragen

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

Politiek en beleid

afbeelding 1

bron: www.amsterdam.nl

- 1p 1 Hierboven zie je een foto van Job Cohen, burgemeester van Amsterdam. Een burgemeester ziet er, met zijn ketting, heel belangrijk uit en is dat ook. Hij heeft heel wat taken en verantwoordelijkheden voor zijn stad.
- Welke taken heeft de burgemeester van Amsterdam?
Kies **twee** nummers uit het onderstaande rijtje.
- 1 Hij beslist over de aanstelling van de wethouders.
  - 2 Hij heeft het laatste woord in Amsterdam.
  - 3 Hij is verantwoordelijk voor de veiligheid in Amsterdam.
  - 4 Hij is voorzitter van de gemeenteraad en het college.

tekst 1

De invloed van ... op het overheidsbeleid is groot. Ze worden daarom ook wel de vierde macht genoemd, dit als aanvulling op de scheiding tussen drie machten: de wetgevende, de uitvoerende en de rechterlijke macht. Machtsuitoefening vindt in belangrijke mate plaats achter de schermen: ... vervullen een sleutelpositie bij de voorbereiding en de uitvoering van het overheidsbeleid, ook op lokaal niveau.

naar: home.pi.net

- 1p 2 Wat moet tweemaal op de puntjes in tekst 1 worden ingevuld?
- A ambtenaren
  - B journalisten
  - C politieke partijen
  - D volksvertegenwoordigers

tekst 2

Greenpeace stort stenen

HAMBURG - Onder het motto 'Stenen dumpen, Leven schenken' is Greenpeace 10 augustus begonnen met het dumpen van 300 stenen van enkele tonnen per steen voor de kust van Zweden.

Hoewel vissen in dit beschermde gebied is verboden, worden hier volgens Greenpeace regelmatig schepen met sleepnetten gesignaleerd. Het kabeljauwbestand in het Kattegat zou hierdoor dramatisch zijn afgenomen. Greenpeace beschuldigt de politiek ervan niets te ondernemen tegen het leegvissen van de zeeën.

naar: Schuttevaer (blad voor de scheepvaart) van 29 augustus 2009

Lees tekst 2.

- 2p 3 Greenpeace is een pressiegroep.
→ Noem de twee algemene kenmerken van een pressiegroep en geef per kenmerk aan waarom Greenpeace daaraan voldoet.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
Kenmerk 1 van een pressiegroep: ...
Greenpeace voldoet daaraan omdat ...
Kenmerk 2 van een pressiegroep: ...
Greenpeace voldoet daaraan omdat ...

tekst 3

Voorstel van het kabinet voor het nieuwe kiesstelsel

Bij verkiezingen voor de Tweede Kamer moeten kiezers voortaan twee stemmen uitbrengen:

- één stem op een kandidaat van een landelijke lijst
- één stem op een kandidaat uit de regio

Per regio/district komen tussen de twee en vijf kandidaten (afhankelijk van het aantal inwoners van die regio) in de Tweede Kamer.

bron: Brabants Dagblad van 21 augustus 2004

- 1p 4 In tekst 3 staat een voorstel van het oude kabinet-Balkenende III. Dit voorstel heeft het niet gehaald.
Waarom wilde dit kabinet het kiesstelsel in Nederland op deze manier veranderen?
- A om de afstand tussen kiezers en politici te verkleinen
  - B om de besluitvorming te versnellen
  - C om het parlement meer bevoegdheden te geven
  - D om kiezers directe invloed te geven op de totstandkoming van politieke besluiten

tekst 4

Kamer wil af van artikel over godslastering¹⁾

DEN HAAG - Het ziet ernaar uit dat de Tweede Kamer het speciale artikel over godslastering uit het Wetboek van Strafrecht wil schrappen. Er zijn genoeg andere mogelijkheden om mensen, ook gelovigen, tegen belediging te beschermen. D66 dient een motie hiertoe in en die krijgt hoogstwaarschijnlijk steun van een meerderheid van de Tweede Kamer. Alleen de partijen met een christelijke achtergrond ..., ... en ... (samen 49 zetels) willen het artikel handhaven.

naar: De Telegraaf van 16 november 2004

noot 1 bespotten van God of godsdienstige zaken

- 1p **5** Welke **drie** politieke partijen moeten op de puntjes staan in tekst 4? Kies uit de volgende politieke partijen: PvdA, CDA, VVD, GroenLinks, SP, ChristenUnie en SGP.
- 1p **6** D66 vindt dat het artikel over godslastering uit het Wetboek van Strafrecht in strijd kan zijn met twee grondrechten.
→ Noem één van die grondrechten.

tekst 5

Vakbondscollega's al bijna zes jaar gevangen

Van alle landen waar CNV Internationaal¹⁾ onafhankelijke vakbonden steunt, neemt Cuba een bijzondere plaats in. Onafhankelijk vakbondswerk is in Cuba verboden en vrijwel onmogelijk. Sinds de arrestatie van 75 vakbondsleden, journalisten en andere dissidenten op 18 maart 2003 probeert het CNV hen op alle mogelijke manieren te steunen en vrij te krijgen. Tot op heden zitten 55 van hen nog steeds vast.

Vakbondsleider Pedro Pablo Alvarez is in het voorjaar van 2008 vrijgelaten. Maar zes andere vakbondsleiders zitten inmiddels al zes lange jaren gevangen. De zes vakbondsleiders werden gearresteerd vanwege hun activiteiten voor de onafhankelijke vakbondsorganisatie CUTC.

bron: www.cnvinternationaal.nl van 18 maart 2009

noot 1 afdeling van de christelijke vakbond voor werknemers

- 1p **7** Uit tekst 5 blijkt dat Cuba een dictatuur is. Waaruit blijkt dit?
- A** Cubanen mogen niet vrij reizen.
  - B** De mensenrechten worden aangetast.
  - C** Er zijn geen vrije verkiezingen.

tekst 6

Rookverbod horeca

... verwerpt het plan van de minister van Volksgezondheid (minister Klink) om alle cafés en restaurants in 2008 rookvrij te maken. De oppositiepartij vindt dat de cafébaas de vrijheid moet houden roken toe te staan.

naar: de Volkskrant van 24 februari 2007

- 1p **8** Welke politieke partij moet op de puntjes in tekst 6 worden ingevuld?
- A De ChristenUnie
  - B GroenLinks
  - C De PvdA
  - D De VVD
- 1p **9** In welk van de volgende politieke organen kan een oppositiepartij **niet** zitten?
- A de Eerste Kamer
  - B de gemeenteraad
  - C de regering
  - D de Tweede Kamer

tekst 7

De heer Martina zou van de belastingdienst (een overheidsinstelling) 900 euro terugkrijgen. Maar het geld kwam maar niet. Hij belde de belastingdienst. Het geld was gestort, maar op de rekening van iemand anders. De belastingdienst vond dat de heer Martina verantwoordelijk was voor de fout. Hij had zijn rekeningnummer onduidelijk op het aangifteformulier gezet. Boos, omdat hij de schuld kreeg, belde de heer Martina ... . Na tussenkomst van ... erkende de belastingdienst dat het rekeningnummer beter gecontroleerd had moeten worden. Het geld werd daarna gestort, met rente.

bron: de website van de gevraagde instantie

- 1p **10** Wat moet er tweemaal op de puntjes in tekst 7 worden ingevuld?
- A de Nationale Ombudsman
  - B de politie
  - C een politieke partij
  - D een vakbond

tekst 8

Links eist opheldering operatie Kandahar

... en ... willen opheldering van de minister van Defensie over de grootscheepse NAVO-operatie die is begonnen in de Zuid-Afghaanse provincie Kandahar. Nederland zal daaraan niet alleen luchtsteun verlenen maar dit keer ook grondtroepen leveren. Beide linkse partijen zullen de minister van Defensie morgen daarvoor naar de Tweede Kamer roepen.

naar: Metro van 18 december 2006

- 1p 11 Welke twee partijen zijn op de puntjes in tekst 8 weggelaten?
- A CDA en PvdA
  - B ChristenUnie en Partij voor de Vrijheid
  - C D66 en VVD
  - D SP en GroenLinks
- 1p 12 De leden van de Tweede Kamer hebben verschillende rechten om hun taken goed uit te kunnen voeren. Van welk recht maken de twee partijen in tekst 8 gebruik?
- A het recht van amendement
  - B het recht van initiatief
  - C het recht van interpellatie
  - D het recht om een motie in te dienen

tekst 9

Justitie vervolgt twee mannen die discriminerende teksten op de website *Stormfront* zouden hebben gezet. De verdachten (37 en 43 jaar) moeten zich op donderdag 17 september voor de rechtbank in Amsterdam verantwoorden. De verdachten zouden in 2006 en 2007 uitlatingen hebben gedaan die beledigend zijn voor joden en zwarten. Ook zou een van hen een joodse vrouw hebben bedreigd.

Bijna vijf jaar geleden heeft CIDI, het Centrum Informatie en Documentatie Israël, het ministerie van Justitie verzocht om op te treden tegen *Stormfront*. CIDI stuurde op 17 november 2004 een 'brandbrief' aan de minister van Justitie over de activiteiten van *Stormfront*. In deze brief werd melding gemaakt van de vele discriminerende/antisemitische uitspraken en regelrechte bedreigingen met geweld (onder andere tegen CIDI) op het forum van de website.

bron: weblog.tumba.nl van 8 september 2009

Tûmba is een organisatie die wereldburgerschap en gelijke behandeling bevordert. Wezenlijk voor Tûmba is dat mensenrechten – hier en elders in de wereld – centraal staan.

- 1p 13 Tot welke politieke stroming behoren de verdachten in tekst 9?

tekst 10

Hoe verloopt een kabinetsformatie?

Na Tweede-Kamerverkiezingen of na de val van een kabinet moet een nieuw kabinet worden gevormd. De Grondwet bevat nauwelijks regels voor de kabinetsformatie. De procedure berust voornamelijk op het ongeschreven recht en politieke spelregels.

De ... neemt het initiatief voor de kabinetsformatie, een fase waarin onderzocht wordt welke partijen willen samenwerken. De ... benoemt gewoonlijk eerst een informateur en dan een formateur.

naar: www.regering.nl van maart 2004

- 1p 14 Welke persoon moet tweemaal op de puntjes in tekst 10 worden ingevuld?
- A fractievoorzitter van de grootste partij
  - B koningin
  - C minister-president
  - D voorzitter van de Tweede Kamer

tekst 11

Geen reden om oorlog in Irak te steunen

In maart 2003 zijn de Verenigde Staten en Groot-Brittannië een oorlog begonnen tegen Irak. Het doel van de oorlog was het ten val brengen van het regime van dictator Saddam Hoessein.

De Tweede Kamer heeft op basis van gegevens van het kabinet-Balkenende I in 2003 besloten dat Nederland ook militairen naar Irak mocht sturen.

Uit een artikel van *NRC Handelsblad* van 17 januari 2009 blijkt dat de Tweede Kamer toen niet de beschikking had over alle informatie.

Lees tekst 11.

- 1p 15 Verschillende politieke partijen in de Tweede Kamer willen precies weten om welke redenen het kabinet in 2003 heeft besloten om troepen te sturen naar Irak.
- Wat is het zwaarste middel dat de Tweede Kamer kan inzetten om dit te weten te komen?
- A het recht van amendement
  - B het recht van enquête
  - C het recht van initiatief
  - D het recht van interpellatie

- 1p 16 Op 20 januari 2009 werd Barack Obama president van de Verenigde Staten.
→ Welke twee uitspraken zijn juist?
Kies **twee** nummers uit onderstaand rijtje.
- 1 Hij heeft de bevoegdheid om leden voor het parlement te benoemen.
  - 2 Hij heeft vooral een ceremoniële en representatieve functie.
  - 3 Hij is gekozen door de burgers van de VS.
  - 4 Hij is het staatshoofd van een republiek.

tekst 12

Nieuwe EU-wet behandelt mediums¹⁾ als ‘verkopers’

Mediums moeten voortaan bewijzen dat ze goedgebouwde klanten niet misleiden. Dat is vastgelegd in nieuwe EU-wetgeving. Belgische wetenschappers verwelkomen de ingreep, bij de tarotleggers en glazenbollenkijkers groeit het protest.

naar: www.skepp.be van september 2008

noot 1 mensen die in trance of bij vol bewustzijn informatie kunnen doorgeven van bijvoorbeeld geesten of overledenen

Lees tekst 12.

- 1p 17 Wie heeft deze nieuwe EU-wet moeten goedkeuren?
- A alleen de Europese Commissie
  - B alleen de ministers van de EU-landen die over dit onderwerp gaan
  - C alleen het Europees Parlement
  - D het Europees Parlement en de ministers van de EU-landen die over dit onderwerp gaan

tekst 13

Marianne Thieme biedt koningin Beatrix gebundelde brieven van dierenbeschermers aan

Op 24 november 2008 heeft koningin Beatrix op Paleis Noordeinde de gekozen fractievoorzitters uitgenodigd. Marianne Thieme van de Partij voor de Dieren zal Hare Majesteit de gebonden brieven, e-mails en faxen aanbieden die dierenbeschermers uit heel Nederland aan de koningin hebben gericht. Marianne Thieme heeft dat vanochtend bekend gemaakt in het televisieprogramma *Goedemorgen Nederland*.

naar: www.partijvoordedieren.nl

Lees tekst 13.

- 1p **18** Kan de koningin in het openbaar haar mening geven over de informatie die ze van Marianne Thieme zal krijgen?
- A** Ja, omdat zij een ceremoniële functie vervult.
  - B** Ja, omdat zij staatshoofd is.
  - C** Nee, omdat de minister-president verantwoordelijk is voor wat de koningin zegt.
  - D** Nee, omdat de Tweede Kamer verantwoordelijk is voor wat de koningin zegt.